

Trest zákazu činnosti

Prostřednictvím trestu zákazu činnosti nelze zakázat výkon funkce člena zastupitelstva územních samosprávných celků.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 7 Tdo 829/2008, ze dne 9.7.2008 a rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 4 Tz 167/2006, ze dne 23.1.2007)

Nejvyšší soud projednal v neveřejném zasedání dovolání obviněného Ing. L. K., proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 2 To 132/2007, v trestní věci vedené u Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci pod sp. zn. 28 T 4/2006 a rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušují rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 2 To 132/2007, a rozsudek Krajského soudu v Ostravě pobočka v Olomouci ze dne 29. 10. 2007, sp. zn. 28 T 4/2006. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušené rozsudky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci příkazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 29. 10. 2007, sp. zn. 28 T 4/2006, byl obviněný Ing. L. K. uznán vinným pokusem trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. c) tr. zák. a odsouzen podle § 158 odst. 2 tr. zák. k trestu odnětí svobody na tři roky, jehož výkon byl podle § 60a odst. 1, 2 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu pěti roků při současném vyslovení dohledu nad obviněným, a podle § 49 odst. 1 tr. zák. k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu výkonu volitelných funkcí v orgánech místní samosprávy na šest let. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla obchodní společnost E., a. s., odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O odvoláních, která podali obviněný a státní zástupce v neprospěch obviněného, bylo rozhodnuto rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 2. 2008, sp. zn. 2 To 132/2007. Z podnětu těchto odvolání byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě pobočka v Olomouci podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušen a podle § 259 odst. 3 tr. ř. bylo nově rozhodnuto tak, že obviněný byl uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. a odsouzen podle § 158 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na jeden rok, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu stanovenou podle § 59 odst. 1 tr. zák. na dva roky, a podle § 49 odst. 1 tr. zák., § 50 odst. 1 tr. zák. k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu výkonu volitelných funkcí v orgánech místní samosprávy na tři roky. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla obchodní společnost E., a. s., odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jako trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. posoudil Vrchní soud v Olomouci skutek, který podle jeho zjištění a předtím až na některé odchylky i podle zjištění Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci spočíval v podstatě v tom, že obviněný jako starosta Města M. dne 6. 8. 1999 v K. n. D., podepsal listiny, jejichž obsahem byla smluvní ujednání (podrobně popsána ve skutkové části výroku o vině) zavazující Město M. k povinnostem, které znamenaly zajištění závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., jako leasingového nájemce vůči obchodní společnosti E., a. s., jako leasingovému pronajímateli, přičemž obviněný takto jednal

úmyslně, svévolně, bez souhlasu městského zastupitelstva či rady a v rozporu s tehdejšími ustanoveními § 36a, § 45 zákona č. [367/1990](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v úmyslu dosáhnout uzavření leasingové smlouvy ohledně kogenerační jednotky v situaci, kdy obchodní společnost E., a. s., by tuto smlouvu bez zajišťovacích institutů nepodepsala.

Rozdíl mezi rozsudky obou soudů byl v tom, že Krajský soud v Ostravě pobočka v Olomouci považoval závazek ve výši 291.469.020,- Kč, k jehož zajištění směřovalo jednání obviněného, za značnou škodu ve smyslu § 158 odst. 2 písm. c) tr. zák., která hrozila Městu M., zatímco Vrchní soud v Olomouci se s tímto posouzením neztotožnil.

Obviněný podal prostřednictvím obhájce v zákonné lhůtě dovolání proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci. Tento rozsudek napadl v rozsahu odpovídajícím výroku o vině a trestu. Odkázal na důvody dovolání uvedené v § 265b odst. 1 písm. b), g), h) tr. ř. Pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. obviněný zahrnul námitku, že předseda senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci Mgr. E. O. byl vyloučen podle § 30 odst. 1 tr. ř., což vyšlo najevo až po rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci, kdy podnikal vůči obviněnému, jeho obhájci, Městu M. a Olomouckému kraji kroky směřující k tomu, aby obviněný byl zbaven svých funkcí nad rámec toho, v jakém rozsahu to vyplývalo z uloženého trestu zákazu činnosti. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. obviněný spojil s rozsáhlými námitkami v tom smyslu, že skutek, jímž byl uznán vinným, nemá znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. Podstatou těchto námitek bylo tvrzení, že smlouvy podepsal nedopatřením a že při podpisu smluv nejednal v úmyslu překročit svou pravomoc a získat tak sobě nebo jinému neoprávněný prospěch. Obviněný zdůraznil, že jím podepsané smlouvy byly od počátku neplatné a že o tom věděla i druhá strana. Zvláště pak vytkl, že pokud byla jeho vina konstruována tak, že mu šlo o prospěch, jímž bylo to, že obchodní společnost E. M., s. r. o., jako leasingový nájemce dosáhla uzavření leasingové smlouvy, není z ničeho zřejmé, v čem spočívá neoprávněnost takového prospěchu. Pro případ, že by formální znaky trestného činu byly přesto naplněny, obviněný namítl nedostatek potřebného stupně nebezpečnosti činu pro společnost jako materiální podmínky jeho trestnosti, což vyvozoval z toho, že uzavřel neplatné smlouvy, z kterých pro Město M. ve skutečnosti žádné závazky nevyplývaly, a že to bylo známo i druhé straně, která na neplatné uzavření smluv přistoupila jen proto, aby formalisticky dostála svým vnitřním zásadám. S dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. obviněný spojil námitku, že uložený trest zákazu činnosti byl z hlediska stanoveného rozsahu zakázané činnosti nepřipustným druhem trestu, a odkázal v této spojitosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tz 167/2006. Obviněný se dovoláním domáhal toho, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a aby přikázal Vrchnímu soudu v Olomouci věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 265i odst. 3, 4 tr. ř. napadený rozsudek i předcházející řízení a shledal, že pokud bylo podáno s odkazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř., je dovolání důvodné.

K důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže ve věci rozhodl vyloučený orgán, avšak tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta.

Obviněný v dovolání namítl s odkazem na ustanovení § 30 odst. 1 tr. ř. vyloučení předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Podle citovaného ustanovení je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen mimo jiné soudce, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v

trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat.

Podle obviněného byl předseda senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci vyloučen proto, že po vyhlášení rozsudku Vrchního soudu v Olomouci činil kroky směřující k tomu, aby obviněný odešel z funkcí, na které se trest zákazu činnosti podle názoru obviněného nevztahoval. Obviněný podpořil své námitky tím, že předložil kopie několika článků regionálního tisku, v nichž byla citována mimo jiné vyjádření předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci učiněná v tom smyslu, že obviněný musí v důsledku uloženého trestu zákazu činnosti opustit všechny funkce v Zastupitelstvu Města M. i v Zastupitelstvu Olomouckého kraje.

Namítané kroky předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci byly součástí jeho postupu směřujícího k zajištění výkonu pravomocného a vykonatelného rozsudku, jímž byl obviněnému uložen trest zákazu činnosti. Přitom výrok o uložení tohoto trestu byl nejasný z hlediska otázky, v jakém rozsahu byl trest zákazu činnosti uložen a na výkon kterých funkcí se vztahoval. Smyslem těch opatření, ke kterým předseda senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci přistoupil, bylo specifikovat či upřesnit, co je skutečným obsahem výroku o uložení trestu zákazu činnosti. Z toho ovšem není možné dovozovat, že uvedený postup byl projevem nějakého osobního vztahu předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci k věci nebo k obviněnému, popřípadě jeho obhájci. Z postupu, který předseda senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci zvolil ve stadiu vykonávacího řízení týkajícího se uloženého trestu zákazu činnosti, nelze přesvědčivě vyvodit žádnou rozumnou pochybnost o tom, že byl před tím nestranný při projednávání věci v hlavním líčení a při rozhodování rozsudkem vyhlášeným v hlavním líčení.

Nejvyšší soud proto považoval dovolání obviněného, pokud bylo podáno s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř., za zjevně neopodstatněné. Tento závěr ovšem nevyjadřuje názor Nejvyššího soudu na uložený trest zákazu činnosti.

K důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

Trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. se dopustí veřejný činitel, který v úmyslu způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch překročí svou pravomoc.

Skutková podstata uvedeného trestného činu je z hlediska subjektivní stránky konstruována tak, že vedle úmyslného zavinění (§ 4 tr. zák.) se vyžaduje ještě to, aby jednání pachatele bylo neseno zvláštní pohnutkou, kterou je způsobení škody jinému anebo opatření neoprávněného prospěchu samotnému pachateli nebo jiné osobě. To znamená, že bez ohledu na význam postavení veřejného činitele, na důležitost jeho pravomocí, na povahu a rozsah překročení jeho pravomocí a na následky jeho jednání nejde o trestný čin, pokud chybí úmysl pachatele způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch.

V posuzovaném případě byl obviněný uznán vinným tím, že jednal v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch, jak je patrné z tzv. právní věty výroku o vině v napadeném rozsudku Vrchního soudu v Olomouci. Tento soud považoval uvedenou pohnutku jako zákonný znak trestného činu za naplněnou zjištěním, že obviněný chtěl dosáhnout uzavření leasingové smlouvy ohledně kogenerační jednotky mezi obchodní společností E., a. s., jako leasingovým pronajímatelem a obchodní společností E. M., s. r. o., jako leasingovým nájemcem v situaci, kdy obchodní společnost E., a. s., by tuto smlouvu nepodepsala bez zajišťovacích institutů, které sjednal obviněný jménem Města M. a které v podstatě znamenaly zajištění závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o.,

městem. Vrchní soud v Olomouci tedy za subjekt, o jehož prospěch šlo, považoval obchodní společnost E. M., s. r. o. Prospěch této obchodní společnosti spatřoval Vrchní soud v Olomouci v tom, že mohla v postavení leasingového nájemce uzavřít leasingovou smlouvu ohledně kogenerační jednotky. Vrchní soud v Olomouci ovšem nevysvětlil, v čem byl tento prospěch obchodní společnosti E. M., s. r. o., neoprávněný. Ze způsobu, jímž Vrchní soud v Olomouci odůvodnil napadený rozsudek, lze usuzovat, že neoprávněnost uvedeného prospěchu obchodní společnosti E. M., s. r. o., spojoval se zjištěním, že bez zajištění závazku by obchodní společnost E., a. s., jako druhá smluvní strana smlouvu neuzavřela.

Toto zjištění, pokud z něho bylo dovozováno naplnění znaků trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák., sotva může obstát vedle zjištění uvedeného na str. 20 odůvodnění napadeného rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, totiž že „již při podpisu příslušných smluv se vědělo, že zajišťovací instituty nebyly schváleny v Zastupitelstvu Města M. a až následně byla podepsána dohoda o budoucím přistoupení k závazku ze dne 20. 8. 1999“ (míněno přistoupení Města M. k závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., vyplývajícímu z leasingové smlouvy). Zjištění, podle něhož „již při podpisu příslušných smluv se vědělo, že zajišťovací instituty nebyly schváleny v Zastupitelstvu Města M.“, je sice formulováno poněkud nekonkrétně, ale z dalších souvislostí vyplývajících z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že uvedená okolnost byla známa všem osobám, které dne 6. 8. 1999 podepsaly leasingovou smlouvu mezi obchodní společností E., a. s., a obchodní společností E. M., s. r. o. Byla tedy známa i Ing. J. P., členu představenstva a generálnímu řediteli obchodní společnosti E., a. s., který leasingovou smlouvu podepsal za tuto společnost jako leasingového pronajímatele. S tím koresponduje zjištění, že velmi krátce po uzavření leasingové smlouvy byla již dne 20. 8. 1999 uzavřena mezi obchodní společností E., a. s., za kterou jednal Ing. J. P., a Městem M., za které jednal obviněný, dohoda o budoucím přistoupení Města M. k závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., přičemž v této dohodě bylo mimo jiné výslovně konstatováno, že smlouvu o přistoupení k závazku ze dne 6. 8. 1999 považují obchodní společnost E., a. s., a Město M. od počátku za neplatnou. Z tohoto kontextu logicky plyne závěr, že o neplatném sjednání zajišťovacích institutů zatěžujících Město M. věděla v době uzavření leasingové smlouvy i obchodní společnost E., a. s., jako leasingový pronajímatel. Nejednalo se tedy o situaci, že by obviněný např. v rozporu se skutečností předstíral, že zajištění závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., bylo v Zastupitelstvu Města M. schváleno a že by uzavření leasingové smlouvy bylo na obchodní společnosti E., a. s., dosaženo podvodem. Obchodní společnost E., a. s., v době uzavření leasingové smlouvy znala skutečný stav týkající se zajištění závazku druhé smluvní strany, tj. obchodní společnosti E. M., s. r. o., a byla jí tedy známa okolnost, že tento závazek není platně zajištěn Městem M.

Výrokem o vině obviněného trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. Vrchní soud v Olomouci ve skutečnosti vyjádřil názor, že pokud by leasingová smlouva byla i za uvedených okolností uzavřena bez toho, že by zároveň byl zajištěn závazek obchodní společnosti E. M., s. r. o., jako leasingového nájemce, bylo by uzavření takové smlouvy neoprávněné. To však z ničeho nevyplývá, zejména ne z žádného ustanovení soukromého práva (obchodního zákoníku či občanského zákoníku), jimiž se řídil vztah obou obchodních společností. Lze akceptovat zjištění, že obchodní společnost E., a. s., vycházela ze zásad obezřetného obchodování, zvláště když se jednalo o obchod v hodnotě téměř 300 milionů korun, a že tyto zásady uplatňovala prostřednictvím nějakých svých vnitřních pravidel ať již psaných, nebo nepsaných. Z toho ale nevyplývá, že pokud byla leasingová smlouva uzavřena bez platného zajištění závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., došlo k tomu neoprávněně. I kdyby při uzavření leasingové smlouvy případně byla porušena nějaká vnitřní pravidla obchodní společnosti E., a. s., nedalo by se považovat uzavření smlouvy za neoprávněný prospěch obchodní společnosti E. M., s. r. o., protože vnitřní pravidla druhé smluvní strany nebyla pro obchodní společnost E. M., s. r. o., nijak závazná. Neoprávněnost prospěchu obchodní společnosti E. M., s. r. o., ve smyslu znaků trestného činu

zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. je třeba posuzovat tak, že musí jít o prospěch, který je neoprávněný z hlediska zákona nebo jiného obecně závazného právního předpisu, a nikoli z hlediska interních pravidel druhé smluvní strany. Interní pravidla obchodní společnosti E., a. s., totiž mohla zavazovat jen osoby jednající za tuto společnost. Nejvyšší soud znovu připomíná, že podle skutkových zjištění, na nichž je založen výrok o vině v napadeném rozsudku, nebylo uzavření leasingové smlouvy dosaženo na obchodní společnosti E., a. s., podvodem, tj. klamavým předstíráním toho, že Město M. platně zajistilo závazek obchodní společnosti E. M., s. r. o.

Nedostatek naplnění zákonného znaku „neoprávněný prospěch“ ve smyslu § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák. činí napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci rozhodnutím, které spočívá na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Pro úplnost považuje Nejvyšší soud za nutné konstatovat, že nesdílí námitky obviněného uplatněné v tom smyslu, že smlouvu o přistoupení Města M. k závazku obchodní společnosti E. M., s. r. o., podepsal nedopatřením. V tomto ohledu se Nejvyšší soud ztotožnil s úvahami a závěry obou soudů vyjádřenými v odůvodnění jejich rozsudků. K tomu lze jen dodat, že se jednalo o významnou investici v hodnotě téměř 300 milionů korun, která měla zásadní význam z hlediska zásobování města energií, že celý obchod byl připravován a dojednáván po delší dobu, včetně podmínek, za nichž byl nakonec uzavřen, a že obviněný byl nejen starostou Města M., ale i jednatelem obchodní společnosti E. M., s. r. o., přičemž město bylo jediným společníkem této obchodní společnosti. Ve světle uvedených okolností se jeví jako zcela nepřijatelné tvrzení o tom, že obviněný za město podepsal smlouvu o přistoupení k závazku nedopatřením.

Za situace, kdy skutek nenaplnuje formální znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. b) tr. zák., neboť chybí znak spočívající v pohnutce směřující k opatření „neoprávněného prospěchu“, je bezpředmětné zabývat se materiální podmínkou trestnosti činu, tj. tím, zda stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je vyšší než nepatrný (§ 3 odst. 1, 2 tr. zák.). Tato otázka vyvstává teprve za předpokladu, že skutek vykazuje všechny formální znaky trestného činu.

K důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze dovolání podat mimo jiné tehdy, jestliže obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští.

V posuzovaném případě nemůže výrok o trestu obstát již proto, že je vadný výrok o vině. Přesto je nutno přisvědčit dovolání obviněného v tom, že trest zákazu činnosti mu byl uložen jako nepřipustný druh trestu, a to pokud byla zakázaná činnost vymezena jako „výkon volitelných funkcí v orgánech místní samosprávy“.

Vrchní soud v Olomouci a předtím i Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci vymezily zakázanou činnost v jednom směru nejasně a v dalším směru neadekvátně v rozporu s ustanovením § 49 odst. 1 tr. zák.

Nejasný je rozsah zakázané činnosti z hlediska otázky, zda se tato činnost týká jen orgánů na úrovni obcí (měst), anebo též na úrovni krajů. Právní předpisy, vydané Parlamentem České republiky, nepoužívají pojmu „místní samospráva“. Ústava v čl. 99 používá pojmu „územní samospráva“, přičemž rozlišuje obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky. Zákon č. [128/2000](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů (§ 1 cit. zákona). Zákon č. [129/2000](#) Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, definuje kraj jako územní

společenství občanů, jemuž náleží právo na samosprávu (§ 1 odst. 1 cit. zákona). Pokud soudy minily zakázat obviněnému činnost jak na úrovni obcí, tak na úrovni krajů, měly to v souladu s Ústavou a oběma citovanými zákony vyjádřit tak, že jde o zákaz činnosti v orgánech územní samosprávy.

Pojem „místní samospráva“ používá jen Evropská charta místní samosprávy, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena pod č. 181/1999 Sb. V souladu s námitkami obviněného uplatněnými v dovolání je třeba konstatovat, že tento dokument používá pojmu „místní samospráva“ spíše ve významu odpovídajícím samosprávě na úrovni obcí. Lze tak usuzovat např. z ustanovení čl. 4 odst. 4, v němž je stanoveno, za jakých podmínek může do pravomocí poskytnutých místním společenstvím zasáhnout nebo je omezit mimo jiné regionální orgán. To lze vykládat tak, že místní samosprávou se nerozumí samospráva reprezentovaná regionálním orgánem, neboť pojem „regionální orgán“ tu připouští výklad, že jde jak o regionální orgán státní správy, tak o orgán regionální samosprávy. Tato úvaha je podporována i zněním ustanovení čl. 9 odst. 3, byť Česká republika prohlásila, že se jím necítí být vázána. Podle tohoto ustanovení alespoň část finančních zdrojů místních společenství pochází z místních daní a poplatků. Z okolnosti, že v České republice jsou podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. [250/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, místní poplatky příjmem rozpočtu obcí, lze usuzovat na to, že pojem „místní samospráva“ má v Evropské chartě místní samosprávy takový význam, který pokud je přenesen do vnitřních poměrů České republiky, koresponduje se samosprávou na úrovni obcí.

Podle § 49 odst. 1 tr. zák. soud může uložit trest zákazu činnosti, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. Podle § 50 odst. 1 tr. zák. trest zákazu činnosti záleží v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje zvláštní předpis. Obviněnému byl trest zákazu činnosti uložen v rozsahu, který evidentně zahrnoval i výkon funkce zastupitele.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 23. 1. 2007, sp. zn. 4 Tz 167/2006, vyložil, že prostřednictvím trestu zákazu činnosti nelze zakázat výkon funkce člena zastupitelstva územních samosprávných celků, přičemž odkázal zejména na to, že mandát člena zastupitelstva zaniká pouze některým ze způsobů uvedených v zákoně o volbách do zastupitelstva, že mezi těmito způsoby není stanoven trest zákazu činnosti a že uložení trestu zákazu činnosti postihujícího výkon mandátu člena zastupitelstva je za tohoto stavu nepřípustným zásahem do ústavně garantovaného pasivního volebního práva. Ve věci obviněného Ing. L. K. nemá Nejvyšší soud důvodu odchylovat se od právního názoru vysloveného v citovaném rozsudku. S tím, že trest zákazu činnosti není zákonným způsobem zániku mandátu zastupitele, ostatně koresponduje i postup předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, který ve vykonávacím řízení činil opatření k tomu, aby sám obviněný rezignoval na mandát zastupitele Zastupitelstva Města M. a aby odstoupil z funkce člena Zastupitelstva Olomouckého kraje, to znamená, aby se uplatnil jeden ze zákonných způsobů zániku mandátu zastupitele stanovených zákonem o volbách do zastupitelstev v obcích (zákon č. [152/1994](#) Sb.) a zákonem o volbách do zastupitelstev krajů (zákon č. [130/2000](#) Sb.). Postup předsedy senátu Krajského soudu v Ostravě pobočka v Olomouci tak svědčil o tom, že tento soud sám nepovažoval právní moc rozsudku bez dalšího za důvod zániku mandátů obviněného v obou zastupitelstvech.

Kromě toho pokládá Nejvyšší soud za nutné připomenout, že obviněný se nedopustil posuzovaného činu v souvislosti s činností zastupitele, tj. člena zastupitelstva obce, resp. města, nýbrž jako starosta, to znamená v souvislosti s výkonnou funkcí. Jednání směřující k tomu, aby obec, resp. město přistoupilo k závazku obchodní společnosti, je typickou náplní výkonné funkce starosty, který je v čele rady obce, resp. města. Adekvátním vymezením zakázané činnosti tedy mohl být jen zákaz činnosti ve výkonné funkci, např. zákaz výkonu funkce člena rady obce, popřípadě též člena rady kraje. Trest zákazu činnosti uložený tak, že obviněnému byl zakázán výkon „volitelných funkcí v orgánech ... samosprávy“, výrazně překročil rámeček ustanovení § 49 odst. 1 tr. zák., neboť se

vztahoval i na takový typ funkcí, v souvislosti s nímž posuzovaný čin nijak nesouvisel.

Závěrem k dovolání obviněného

Jak vyplývá z předchozích částí tohoto usnesení, Nejvyšší soud považoval dovolání obviněného za důvodné, pokud bylo podáno s odkazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. Proto z jeho podnětu zrušil jak napadený rozsudek Vrchního soudu v Olomouci, tak rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci jako součást řízení předcházejícího napadenému rozsudku. Zároveň Nejvyšší soud zrušil také všechna další obsahově navazující rozhodnutí, která zrušením obou rozsudků ztratila podklad. Nakonec Nejvyšší soud přikázal Krajskému soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. V souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání, aniž k tomuto postupu potřeboval souhlas obviněného a státního zástupce.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)